

K A L E V I

A H O

VIOLIN CONCERTO
CELLO CONCERTO 2

ELINA VÄHÄLÄ violin
JONATHAN ROOZEMAN cello

KYMI SINFONIETTA
OLARI ELTS

AHO, Kalevi (b.1949)

Violin Concerto No. 2 (2015)

32'06

1	I. <i>Allegro</i>	12'12
2	II. <i>Adagio</i>	11'00
3	III. <i>Vivace, leggiero</i>	8'51

Elina Vähälä *violin*

Cello Concerto No. 2 (2013)

30'50

4	I. <i>Berceuse – attacca –</i>	7'11
5	II. <i>Presto – attacca –</i>	5'42
6	III. <i>Adagio – attacca –</i>	7'38
7	IV. <i>Allegretto – attacca –</i>	3'47
8	V. <i>Epilogue. Adagietto – Cadenza – Presto</i>	6'32

Jonathan Roozeman *cello*

TT: 63'38

Kymi Sinfonietta

Olari Elts *conductor*

Music publisher: Fennica Gehrman

Instrumentarium

Violin: Giovanni Battista Guadagnini c. 1780

Cello: David Tecchler, Rome 1707 (on loan from the Finnish Cultural Foundation)

Kalevi Aho

Kalevi Aho, one of Finland's foremost contemporary composers, was born in Forssa in southern Finland on 9th March 1949. He commenced violin studies in his home town at the age of ten, and his first compositions also date from this time. From the autumn of 1968 he studied the violin and composition at the Sibelius Academy in Helsinki; his composition teacher was Einojuhani Rautavaara.

After graduating as a composer (1971), Kalevi Aho continued his studies in Berlin (1971–72) as a pupil of Boris Blacher at the Staatliche Hochschule für Musik und darstellende Kunst. From 1974 until 1988 he was a lecturer in musicology at Helsinki University, and from 1988 until 1993 he was a professor of composition at the Sibelius Academy. Since the autumn of 1993 he has worked in Helsinki as a freelance composer.

The central focus of Aho's work consists of large-scale orchestral, chamber and vocal works; to date (summer 2022) his output includes five operas (1978–2013), seventeen symphonies (1969–2017), thirty-eight concertos (1981–2022), three chamber symphonies and a large amount of other vocal, chamber and instrumental music.

He has also made a number of arrangements and orchestrations of works by other composers. The most important of these is the completion of Uuno Klami's unfinished ballet *Pyörteitä* (*Whirls*). In 1992 the Lahti Symphony Orchestra appointed Kalevi Aho composer in residence, and since 2011 he has been its composer laureate.

In Finland Aho has also gained a reputation as an assiduous writer on music and with his writings and speeches he has also taken a critical stand on the country's cultural and social politics. He has occupied a number of important positions in Finnish cultural life.

Violin Concerto No. 2 (2015)

The idea of composing my Second Violin Concerto was first mooted in June 2010, when a young German violinist, the winner of international prizes, contacted me and asked if I would like to compose a concerto for him. In the summer of 2012, however, when I was already preparing to compose the work, he unexpectedly gave up the idea of premièring this new violin concerto that would have been dedicated to him. After that, the project remained in abeyance until Elina Vähälä called me in the late autumn of 2012. A German friend had told her about the failure of my violin concerto plans, and she suggested that, rather than burying the project, I should instead compose my Second Violin Concerto for her. For a long time I had planned to compose something for the Kymi Sinfonietta as well, which then gave me the commission for the piece.

Writing a concerto for violin or cello is unusually challenging, for a number of reasons. For a start there are already so many important concertos for these instruments that it is difficult to compose a new one to compete with all the existing masterpieces. Secondly, if you want to write wholly idiomatically for violin or cello, there is a risk that the style will become clichéd – that you will become over-reliant on figurations that fall easily under the fingers but have already been fully exploited in the existing repertoire for these instruments.

In my First Violin Concerto (1981) I solved the problem by having the soloist stretch his left hand to play extensions. In the Second Violin Concerto, too, there are numerous extensions, and the work also contains more double stopping than usual. In this way, the solo part sounds fuller than normal throughout. While I was working on the Second Violin Concerto, and also after completing it, I practised the solo part to such an extent that I could add all the fingerings and bowings in the most complicated passages. The work is thus very violinistic, though at the same time exceptionally demanding for the soloist.

In the First Concerto there are many big orchestral interludes. There are some of these in the Second Concerto too, but they are fewer in number. Lasting around 32 minutes, the Second Concerto is thus more clearly a large-scale virtuoso work dominated by the soloist. In the solo part I also aimed to allow the soloist sufficient possibilities to realize their own interpretative vision.

The powerful first movement (*Allegro*) begins with a fairly short orchestral introduction, followed by the strong first entry of the soloist. In the middle of the movement there is a cadenza, and at its end there is a rapid stretto.

In the slow second movement (*Adagio*) the soloist is even more dominant than in the first movement. The *Adagio* begins with the same motif from the soloist as at the start of the first movement, but now it is more lyrical and songful in character. After a dramatic climax, the music dies away to harmonics and, in the end, to ‘half sounds’ between notes and noise.

The character of the third movement (*Vivace, leggiero*) is dance-like, lighter than that of the first two movements. At the end the tempo increases to a wild, virtuoso *Prestissimo*.

The concerto was written in the late summer and early autumn of 2015. Elina Vähälä gave its first performance with the Kymi Sinfonietta conducted by Eugene Tzigane in Kotka on 30th November 2016.

Cello Concerto No. 2 (2013)

In the summer of 2012 my Concerto for Two Cellos (2003) was performed at the Naantali Music Festival, with Arto Noras and Frans Helmerson as soloists. Noras was very enthusiastic about the work’s solo writing, as he felt that it was exceptionally well suited to the cello; he immediately asked if I would compose a ‘concerto for one cello’ for the Naantali Music Festival in 2014. I was then hard at work on my opera *Frida y Diego*, but I completed that in such good time that in the

summer of 2013 I did indeed have time to compose my Second Cello Concerto, a joint commission from the Naantali Music Festival and the Lahti Symphony Orchestra. The work was first performed in Naantali on 5th June 2014 by Arto Noras with the Lahti Symphony Orchestra conducted by Osmo Vänskä.

Lasting just under 31 minutes, the work has five movements that are played without a break. It starts with a songful *Berceuse*, followed by a virtuosic *Presto* in 5/8-time. The heart of the concerto is the third movement, *Adagio*. The soloist has a leading role throughout this cadenza-like movement. Then comes a fairly short *Allegretto*, followed by an *Epilogue*. Here there are reminiscences of the opening movement, leading to a cadenza in which the soloist plays only harmonics and *pizzicatos*. The concerto ends with a virtuoso coda in 5/8-time, calling the second movement to mind.

The concerto is scored for a smallish orchestra – I wanted to write a piece that orchestras of sinfonietta size could include in their programmes. As in the Second Violin Concerto, here I have tried to ensure that the solo writing is well suited to the instrument, and I myself tried out on the cello (at a very slow tempo) everything I had written for it.

© *Kalevi Aho 2022*

Born in the USA and raised in Finland, **Elina Vähälä** made her orchestral début with the Lahti Symphony Orchestra at the age of twelve and was later chosen by Osmo Vänskä as the orchestra's 'Young Master Soloist'. Since then, her career has continued to soar on the international stage, winning praise from audiences and musicians alike.

Elina Vähälä appears regularly with all of the key Finnish orchestras and is a guest of countless high-profile orchestras across the globe. Her schedule has taken

her on tours throughout China, Korea, Japan, Northern Europe, and the Americas. A versatile soloist with a wide stylistic repertoire, Vähälä has also given world premières of Aulis Sallinen's Chamber Concerto and Curtis Curtis-Smith's Double Concerto.

Vähälä continues to work with many leading conductors such as Leonard Slatkin, Carlos Kalmar, Jukka-Pekka Saraste, Okko Kamu, Jakub Hrůša, Thierry Fischer, Sakari Oramo, Leif Segerstam, Josep Caballé-Domenech, Alexander Liebreich, and Michał Nesterowicz.

www.elinavahala.com

Finnish-Dutch cellist **Jonathan Roozeman** collaborates with conductors including Christoph Eschenbach, Esa-Pekka Salonen, Osmo Vänskä, Dima Slobodeniouk, Jukka-Pekka Saraste and Santtu-Matias Rouvali. He has appeared at venues such as New York's Lincoln Center and Carnegie Hall, Konzerthaus Berlin, Suntory Hall Tokyo and Amsterdam Concertgebouw, and with orchestras such as the Helsinki Philharmonic Orchestra, Tampere Philharmonic Orchestra, BBC Symphony Orchestra, Seoul Philharmonic Orchestra and Gulbenkian Orchestra. He also regularly appears at the Ark Classics Festival in Japan.

The youngest prizewinner at the International Tchaikovsky Competition in 2015, Roozeman was previously a student of Martti Rousi at the Sibelius Academy, Helsinki, and graduated in July 2020 from the Kronberg Academy under Frans Helmerson. He plays a David Tecchler cello (c. 1707) on loan from the Finnish Cultural Foundation and his bow was made by Jean Pierre Marie Persoit in Paris (c. 1850).

<https://jonathanroozeman.net>

The **Kymi Sinfonietta** was established in 1999. The orchestra belongs to the cities of Kotka and Kouvola. A versatile, widely acclaimed repertoire and high-class artistic activity with Finnish and international artists have gained the orchestra a solid reputation. The first artistic director of the Kymi Sinfonietta was Juha Nikkola. Between 2004 and 2006 the principal guest conductor was Dima Slobodenouk. From the beginning of 2007 until the summer of 2014, its artistic director was the Japanese conductor Yasuo Shinozaki. The Estonian conductor Olari Elts has been artistic advisor of the Kymi Sinfonietta since 2018.

The Kymi Sinfonietta's concerts are regularly held in Kotka, and most concerts are also performed in Kouvola. The orchestra also visits other cities in Finland and abroad. The repertoire is wide, ranging from chamber music to symphonies, from baroque to modern music. The Kymi Sinfonietta has also received international attention as the orchestra of the International Uno Klami Composition Competition.

<https://kymisinfonietta.fi>

Born in Tallinn, **Olari Elts** began his tenure as music director and chief conductor of the Estonian National Symphony Orchestra in the 2020/21 season, having been its principal guest conductor from 2007 to 2020. Since 2018 he has also been the artistic advisor of the Kymi Sinfonietta in Finland. He has previously served as principal guest conductor of the Helsinki Philharmonic Orchestra and the Scottish Chamber Orchestra, artistic advisor of the Orchestre de Bretagne and chief conductor of the Latvian National Symphony Orchestra. As a guest conductor, he has directed leading orchestras all over the world, including the Orchestre National de France, Leipzig Gewandhaus Orchestra and Seoul Philharmonic Orchestra. An expert interpreter of contemporary music, Elts founded the NYXD Ensemble, specialising in that genre. Soloists with whom he collaborates include Gautier and

Renaud Capuçon, Daniel Lozakovich, Isabelle Faust, Martin Helmchen, Stephen Hough, Karita Mattila, Baiba Skride and Antoine Tamestit. Olari Elts is known as a champion of contemporary Baltic composers. He has recorded extensively, including violin concertos by Borgström and Shostakovich with Eldbjørg Hemsing and the Wiener Symphoniker on BIS.

www.olarielts.com

Kymi Sinfonietta

Kalevi Aho

Suomen kansainvälisesti tunnetuimpiin nykysäveltäjiin kuuluva Kalevi Aho syntyi Forssassa maaliskuun 9. päivänä 1949. Hän alkoi soittaa viulua 10-vuotiaana, ja samaan aikaan syntyivät jo hänen ensimmäiset sävellyksensä. Syksystä 1968 Aho opiskeli viulunsoittoa ja sävellystä Sibelius-Akatemiassa, jossa hänen sävellysopettajanaan oli Einojuhani Rautavaara.

Suoritettuaan keväällä 1971 sävellysdiplomin Aho jatkoi 1971–72 opintojaan Berliinissä (Staatliche Hochschule für Musik und darstellende Kunst) Boris Blacherin johdolla. Vuodesta 1974 vuoteen 1988 Aho työskenteli Helsingin yliopiston musiikkitieteen lehtorina ja vuosina 1988–1993 Sibelius-Akatemian sävellyksen professorina. Syksystä 1993 hän on toiminut Helsingissä vapaana säveltäjänä.

Ahon tuotannon keskeinen osa muodostuu laajamuotoisista orkesteri- ja kamari-musiikkiteoksista. Hänen tuotantoonsa kuuluu tähän mennessä (kesä 2022) viisi oopperaa (1978–2013), 17 sinfoniaa (1969–2017), 38 konserttoa eri soolosoittimille ja orkesterille (1981–2022), kolme kamarisinfoniaa jousille sekä runsaasti muuta orkesteri-, kamarimusiikki-, soolosoitin- ja vokaalimusiikkia.

Hän on tehnyt lisäksi lukuisia sovituksia tai täydennyksiä muiden säveltäjien tuotannosta. Tärkein näistä on Uno Klamin keskeneräisen baletin *Pyörteitä* täydentäminen. Aho toimi Sinfonia Lahden nimikkosäveltäjänä vuodesta 1992 aina vuoteen 2011, jolloin hänet nimitettiin orkesterin kunniasäveltäjäksi.

Aho on tullut tunnetuksi myös ahkerana musiikkikirjoittajana, joka on puheisaan ja kirjoituksissaan ottanut usein kriittisesti kantaa Suomen kulttuuri- ja yhteiskuntapolitiikkaan. Suomalaisen kulttuurielämän eri organisaatioissa hänellä on ollut monia tärkeitä tehtäviä.

2. viulukonsertto (2015)

Ajatus toisen viulukonserton säveltämisestä syntyi kesäkuussa 2010, jolloin eräs nuori, kansainvälisesti palkittu saksalainen viulistikööri otti minuun yhteyttä ja kysyi, haluaisinko tehdä hänelle konserton. Kesällä 2012, kun olin jo valmistautumassa teoksen säveltämiseen, hän kuitenkin yllättäen luopui ajatuksesta kantsittää uusi, hänelle omistettu viulukonsertto.

Pidin hanketta tämän jälkeen haudattuna, kunnes Elina Vähälä soitti minulle loppusyksyllä 2012. Elina oli eräältä saksalaiselta ystävältään kuullut viulukonserttosuunnitelmani kariutumisesta ja ehdotti, että en hautaisi hanketta, vaan säveltäisin toisen viulukonserton tässä tapauksessa hänelle. Olin jo pitkään suunnitellut säveltäväni jotain myös Kymi Sinfonietalle, josta sitten tuli konserton tilaaja.

Viulu- tai sellokonserton säveltäminen on tavallista haasteellisempaa useasta syystä. Ensinnäkin merkittäviä konserttoja näille instrumenteille on jo niin monia, että ei ole helppo luoda uutta hyvää konserttoa kilpailemaan kaikkien vanhempien mestariteosten kanssa. Toiseksi jos haluaa säveltää todella idiomaattisesti viululle tai sellolle, vaarana on, että sävelkieli tulee kliseiseksi: alkaa liiaksi käyttää sellaisia kädelle hyvin istuvia kuvioita, joita näille soittimille sävelletty kirjallisuus on jo täynnään.

Vuonna 1981 säveltämässäni 1. viulukonsertossa ratkaisin ongelman siten, että solisti joutuu usein venyttämään kättään laajennettuihin otteisiin. Myös 2. viulukonsertossa esiintyy monesti laajennettuja otteita, ja samalla teoksessa on tavallista runsaammin kaksoisotteita. Näin soolo-osuus soi kauttaaltaan normaalia täydemmin. Harjoittelin sävellystyön kestäessä ja teoksen valmistumisen jälkeenkin 2. konserton soolo-osuutta niin pitkään, että saatoinkin kirjoittaa soolo-osuuden kiperimpiin kohtiin myös kaikki sormitukset ja jousitukset. Teos on siten varsin viululinen, vaikka se on samalla solistille erittäin vaativa.

1. konsertossa orkesterilla on monia suuria välisoittoja, ja sellaisia on myös 2.

konsertossa, mutta kuitenkin vähemmän. Noin 32 minuuttia kestävä toinen konsertto on siten selkeämmin solistin hallitsema suuruusuntainen virtuoositeos. Pyrin soolo-osuudessa lisäksi siihen, että se tarjoaisi solistille riittävästi mahdollisuuksia myös oman tulkinnallisen näkemyksensä toteuttamiseen.

Voimakaspiirteinen ensimmäinen osa (*Allegro*) alkaa lyhyehköllä orkesterin johdannolla, jota seuraa solistin väkevä ensimmäinen repliikki. Osan keskivaiheilla on kadenssi, ja osa loppuu nopeaa strettaan.

Hitaassa toisessa osassa (*Adagio*) solisti hallitsee tapahtumia vielä ensimmäistä osaa enemmän. *Adagio* alkaa samalla solistin avausmotiivilla kuin ensimmäisen osakin, mutta nyt tämä on luonteeltaan lyysisempi ja laulavampi. Dramaattisen huipennuksen jälkeen osa hiljenee flageolettisäveliin ja lopulta sävelten ja hälyjen väliisiin ”puoliääniin”.

Kolmas osa (*Vivace, leggiero*) on taas luonteeltaan tanssillinen ja edellisiä kepeämpi. Lopussa tempo kiihtyy villiin, virtuoosiseen *prestissimo*on.

Konsertto on sävelletty loppukesän ja alkusyksyn aikana 2015. Elina Vähälä kantaesitti teoksen Eugene Tziganen johtaman Kymi Sinfoniettan kanssa Kotkassa 30.11.2016.

2. sellokonsertto (2013)

Kesällä 2012 Naantalin musiikkijuhlilla esitettiin kaksoissellokonserttoni (2003), jossa solisteina olivat Arto Noras ja Frans Helmersson. Arto innostui suuresti teoksen soolo-osuudesta, hän piti sitä erittäin hyvin sellolle istuvana ja kysyi saman tien, ehtisinkö säveltää Naantalin juhlille 2014 uuden ”yhden sellon konserton”. Olin tuolloin säveltämässä oopperaani *Frida y Diego*, mutta se valmistui niin ajoissa, että kesältä 2013 löytyi aikaa kirjoittaa 2. sellokonsertto Naantalin musiikkijuhlien ja Sinfonia Lahden yhteistilauksena. Arto Noras soitti kantaesityksen Osmo Vänskän johtaman Sinfonia Lahden kanssa Naantalissa 5.6.2014.

Vajaat 31 minuuttia kestävässä sävellyksessä on viisi yhtäjaksoisesti soitettavaa osaa. Konsertto alkaa laulavalla *Berceusella*, jota seuraa hyvin nopea, virtuoosinen *Presto*-osa 5/8-tahtilajissa. Konserton ytimenä on kolmas osa, *Adagio*. Solisti valitsee kauttaaltaan tätä kadenssinomaista osaa. Lyhyehköä *Allegrettoa* seuraa teoksen päättävä *Epilogi*. Siinä palaa muistumia avausosasta, ja ne johdattavat kadenssiin, jossa solisti soittaa pelkkiä flageoletteja ja pizzicatoja. Konsertto päättyy 2. osan mieleen tuovaan virtuoosiseen koodaan 5/8-tahtilajissa.

Konserton orkesterikokoonpano on pienehkö – halusin luoda teoksen, jota myös sinfoniaorkesterit voisivat sijoittaa ohjelmistoihinsa. 2. viulukonserton tavoin olen myös 2. sellokonsertossa teoksessa pyrkinyt siihen, että teos istuisi hyvin soolosoittimelle, ja olen itse sellolla kokeillut (hyvin hitaassa tempossa) kaiken, mitä instrumentille kirjoitin.

© *Kalevi Aho 2022*

Yhdysvalloissa syntynyt ja Suomessa kasvanut **Elina Vähälä** teki orkesteridebyyttinsä 12-vuotiaana Sinfonia Lahden kanssa, jonka Vuoden nuoreksi solistiksi hänet valitsi myöhemmin orkesterin ylikapellimestari Osmo Vänskä. Siitä lähtien Vähälän ura on jatkunut nousujohteisesti kansainvälisillä areenoilla saaden ylistystä niin yleisöiltä kuin muusikoilta.

Elina Vähälä esiintyy säännöllisesti kaikkien merkittävien suomalaisorkestereiden ja lukuisten korkean profiiliin omaavien orkesterin kanssa ympäri maailman. Hän on tehnyt kiertueita Kiinassa, Koreassa, Pohjois-Euroopassa sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikassa. Monipuolisena ja laajan tyylillisen kirjon taitavana muusikkona hän on kantaesittänyt Aulis Sallisen kamarikonserton ja Curtis Curtis Smithin kaksoiskonserton.

Vähälä jatkaa yhteistyötään monien maineikkaiden kapellimestarien, mm.

Leonard Slatkinin, Carlos Kalmarin, Jukka-Pekka Sarasteen, Okko Kamun, Jakub Hrušán, Thierry Fischerin, Sakari Oramon, Leif Segerstamin, Josep Caballé-Domechín, Alexander Liebreichin ja Michał Nesterowiczin kanssa.

<https://www.elinavahala.com/>

Suomalais-hollantilainen sellisti **Jonathan Roozeman** työskentelee mm. kapellimestarien Christoph Eschenbach, Esa-Pekka Salonen, Osmo Vänskä, Dima Slobodeniouk, Jukka-Pekka Saraste ja Santtu-Matias Rouvali kanssa. Roozeman on esiintynyt mm. Lincoln Centerissä ja Carnegie Hallissa New Yorkissa, Berliinin Konzerthausissa, Tokion Suntory Hallissa ja Amsterdamin Concertgebouw'ssa sekä mm. Helsingin kaupunginorkesterin, Tampere Filharmonian, BBC:n sinfoniaorkesterin, Soulin filharmonikkojen ja Gulbenkian-orkesterin solistina. Hän vierailee myös säännöllisesti Ark Classics -festivaalilla Japanissa.

Vuonna 2015 Roozeman oli nuorin palkinnonsaaja kansainvälisessä Tšaikovski-kilpailussa. Hän opiskeli Martti Rousin johdolla Sibelius-Akatemiassa ja valmistui vuonna 2020 Kronberg-akatemiasta opettajanaan Frans Helmerson. Roozeman soittaa Suomen Kulttuurirahaston David Tecchler -selloa (noin vuodelta 1707), ja hänen jousensa on Pariisissa rakentanut Jean Pierre Marie Persoit (noin vuodelta 1850).

<https://jonathanroozeman.net/>

Kymi Sinfonietta perustettiin vuonna 1999. Orkesterin omistavat Kotkan ja Kouvolan kaupungit. Orkesterin laaja, kiitosta saanut ohjelmisto ja korkeatasoinen taiteellinen toiminta suomalaisten ja kansainvälisten taiteilijoiden kanssa ovat luoneet orkesterin vankan maineen. Kymi Sinfoniettan ensimmäisenä taiteellisenä johtajana toimi Juha Nikkola. Vuosina 2004–2006 Kymi Sinfoniettan päävierailijana oli Dima Slobodeniouk. Vuoden 2007 alusta kesään 2014 saakka taiteellisenä johtajana

toimi japanilainen Yasuo Shinozaki. Virolainen kapellimestari Olari Elts on toiminut orkesterin taiteellisena neuvonantajana vuoden 2018 alusta.

Kymi Sinfonietta konsertoi säännöllisesti Kotkassa ja suurin osa konserteista toistetaan Kouvolassa. Orkesteri vierailee myös muualla Suomessa sekä ulkomailla. Kymi Sinfoniettan ohjelmisto on laaja ulottuen kamarimusiikista sinfonioihin, barokista uusimpaan musiikkiin. Kymi Sinfonietta on herättänyt kansainvälistä huomiota myös toimiessaan Kansainvälisen Uuno Klami -sävellyskilpailun finaali-konserttien esittäjänä.

<https://kymisinphonietta.fi/>

Tallinnalaissyntyinen **Olari Elts** aloitti kautensa Viron kansallisen sinfoniaorkesterin musiikillisena johtajana ja ylikapellimestarina konserttivuoden 2020/21 alusta toimien tätä ennen sen päävierailijana vuosina 2007–20. Vuodesta 2018 lähtien hän on ollut myös Kymi Sinfoniettan taiteellinen neuvonantaja. Elts on aiemmin toiminut päävierailijana Helsingin kaupunginorkesterissa ja Skottalaisessa kamari-orkesterissa, taiteellinen neuvonantaja Bretagnen orkesterissa ja ylikapellimestarina Latvian kansallisessa sinfoniaorkesterissa. Kapellimestarivierailuja hän on tehnyt monissa maineikkaissa orkestereissa ympäri maailman, mm. Ranskan kansallisorkesterissa, Gewandhaus-orkesterissa Leipzigissa ja Soulin filharmonikoissa. Uuden musiikin asiantuntijana tunnettu Elts perusti kyseiseen genreen erikoistuneen NYJD Ensemblen. Hänellä on ollut konserteissaan solisteina mm. Gautier ja Renaud Capuçon, Daniel Lozakovich, Isabelle Faust, Martin Helmchen, Stephen Hough, Karita Mattila, Baiba Skride ja Antoine Tamestit. Olari Elts tunnetaan aikamme balttisäveltäjien esitaistelijana. Hän on levyttänyt ahkerasti, mm. Borgströmin ja Šostakovitšin viulukonsertot Eldbjørg Hemsingin ja Wienin sinfonikkojen kanssa BIS-levymerkille.

<http://www.olarielts.com>

Kalevi Aho

Kalevi Aho

Kalevi Aho, einer der bedeutendsten zeitgenössischen Komponisten Finnlands, wurde am 9. März 1949 in Forssa in Südfinnland geboren. Ab dem Alter von zehn Jahren erhielt er in seiner Heimatstadt Violinunterricht, und aus derselben Zeit stammen seine ersten Kompositionen. Ab Herbst 1968 studierte er Violine und Komposition an der Sibelius-Akademie in Helsinki; sein Kompositionslehrer war Einöjohani Rautavaara.

Nach seinem Abschluss (1971) setzte Kalevi Aho seine Studien als Schüler von Boris Blacher an der Staatlichen Hochschule für Musik und darstellende Kunst in Berlin fort (1971/72). Von 1974 bis 1988 war er Dozent für Musikwissenschaft an der Universität von Helsinki, von 1988 bis 1993 Professor für Komposition an der Sibelius-Akademie. Seit Herbst 1993 arbeitet er als freischaffender Komponist in Helsinki.

Der Schwerpunkt von Ahos Schaffen liegt auf großformatigen Orchester-, Kammer- und Vokalwerken. Zum jetzigen Zeitpunkt (Sommer 2022) hat er u.a. fünf Opern (1978–2013), 17 Symphonien (1969–2017), 38 Konzerte (1981–2022), drei Kammersymphonien für Streichorchester, weitere Orchester- und Vokalkompositionen sowie zahlreiche Werke für Kammerensemble und Soloinstrumente komponiert.

Außerdem hat er eine Reihe von Werken anderer Komponisten neu arrangiert und orchestriert; hervorzuheben ist dabei etwa die Fertigstellung von Uuno Klamis unvollendetem Ballett *Pyörteitä* (*Wirbel*). Im Jahr 1992 ernannte das Lahti Symphony Orchestra Kalevi Aho zu seinem Composer-in-Residence; seit 2011 ist er Ehrenkomponist dieses Orchesters.

In Finnland hat sich Aho auch als produktiver Musikschriftsteller einen Namen gemacht. Mit seinen Schriften und Reden begleitet er die finnische Kultur- und Sozialpolitik kritisch; im finnischen Kulturleben hat er eine Reihe wichtiger Positionen inne.

Violinkonzert Nr. 2 (2015)

Den Anstoß zu meinem Violinkonzert Nr. 2 gab im Juni 2010 ein junger, mit internationalen Preisen ausgezeichnete deutscher Stargeiger, der mich fragte, ob ich nicht ein Konzert für ihn komponieren wolle. Im Sommer 2012, als ich mich bereits auf die Komposition des Werkes vorbereitete, gab er jedoch überraschend die Idee auf, dieses neue Violinkonzert, das ihm gewidmet sein sollte, uraufzuführen.

Danach lag das Projekt in der Schublade, bis mich im Spätherbst 2012 Elina Vähälä anrief. Ein deutscher Freund hatte ihr vom Scheitern meiner Violinkonzertpläne erzählt, und sie schlug vor, das Projekt nicht zu begraben, sondern mein Violinkonzert Nr. 2 für sie zu komponieren. Darüber hinaus hatte ich schon seit längerem geplant, etwas für die Kymi Sinfonietta zu komponieren, die mir dann den Auftrag für das Stück gab.

Die Komposition eines Konzerts für Violine oder Violoncello ist aus etlichen Gründen eine außergewöhnliche Herausforderung. Zum einen gibt es bereits so viele bedeutende Konzerte für diese Instrumente, dass es schwierig ist, ein neues zu komponieren, das es mit all den vorhandenen Meisterwerken auf sich nehmen kann. Zweitens besteht, wenn man ganz idiomatisch für Violine oder Cello schreiben will, die Gefahr, dass der Stil klischeehaft wird – dass man sich zu sehr auf Figurationen verlässt, die gut in der Hand liegen, aber im bestehenden Repertoire für diese Instrumente bereits voll ausgeschöpft wurden.

In meinem Violinkonzert Nr. 1 (1981) habe ich dieses Problem gelöst, indem ich den Solisten die linke Hand strecken ließ, um gedehnte Griffe zu spielen. Auch im Violinkonzert Nr. 2 gibt es zahlreiche Dehnungen, zudem enthält das Werk mehr Doppelgriffe als üblich. Auf diese Weise klingt die Solostimme durchgehend voller als gewohnt. Während der Arbeit am Violinkonzert Nr. 2 und auch nach seiner Fertigstellung habe ich die Solostimme so weit geübt, dass ich die kompliziertesten Passagen allesamt mit Fingersätzen und Stricharten versehen konnte. Das Werk ist mithin

sehr violinistisch, zugleich aber auch außerordentlich anspruchsvoll für den Solisten.

Im Ersten Konzert gibt es viele große Orchesterzwischenspiele; auch im Zweiten Konzert gibt es einige, aber sie sind weniger zahlreich. Mit einer Dauer von rund 32 Minuten ist das Zweite Konzert mithin eindeutig ein groß angelegtes virtuoses Werk, das vom Solisten dominiert wird. Auch im Solopart habe ich darauf geachtet, dem Solisten hinreichend Möglichkeiten zu geben, seine eigene interpretatorische Vision zu verwirklichen.

Der kraftvolle erste Satz (*Allegro*) beginnt mit einer relativ kurzen Orchester-einleitung, gefolgt vom starken ersten Auftritt des Solisten. In der Mitte des Satzes gibt es eine Kadenz, an seinem Ende ein schnelles Stretto.

Im langsamen zweiten Satz (*Adagio*) ist der Solist noch dominanter als im ersten Satz. Das *Adagio* beginnt mit demselben solistischen Motiv wie am Beginn des ersten Satzes, doch sein Charakter ist nun lyrischer und liedhafter. Nach einem dramatischen Höhepunkt verklingt die Musik in Flageolets und, zum Schluss, in „Halbklängen“ zwischen Ton und Geräusch.

Der Charakter des dritten Satzes (*Vivace, leggiero*) ist tänzerisch und leichter als der der ersten beiden Sätze. Am Ende steigert sich das Tempo zu einem wilden, virtuellen *Prestissimo*.

Das Konzert wurde im Spätsommer und Frühherbst 2015 komponiert. Elina Vähälä brachte es am 30. November 2016 mit der Kymi Sinfonietta unter der Leitung von Eugene Tzigane in Kotka zur Uraufführung.

Violoncellokonzert Nr. 2 (2013)

Im Sommer 2012 wurde mein Konzert für zwei Violoncelli (2003) mit den Solisten Arto Noras und Frans Helmerson beim Naantali-Musikfestival aufgeführt. Noras war von den Solopartien des Werks sehr begeistert, weil er fand, dass sie sich hervorragend für das Violoncello eigneten; sofort fragte er mich, ob ich für das Naantali-

Musikfestival 2014 ein „Konzert für ein Violoncello“ komponiere wolle. Zu diesem Zeitpunkt war ich sehr mit der Arbeit an meiner Oper *Frida y Diego* beschäftigt, die ich jedoch so zeitig fertigstellte, dass ich im Sommer 2013 tatsächlich mein Violoncellokonzert Nr. 2 komponieren konnte – ein gemeinsamer Auftrag des Naantali Musikfestivals und des Lahti Symphony Orchestra. Das Werk wurde am 5. Juni 2014 in Naantali von Arto Noras mit dem Lahti Symphony Orchestra unter der Leitung von Osmo Vänskä uraufgeführt.

Das Konzert dauert knapp 31 Minuten und besteht aus fünf Sätzen, die ohne Pause aufeinander folgen. Es beginnt mit einer liedhaften *Berceuse*, auf die ein virtuosos *Presto* im 5/8-Takt folgt. Das Herzstück des Konzerts ist der dritte Satz, das *Adagio*. Der Solist spielt in diesem kadenzartigen Satz eine führende Rolle. Ein relativ kurzes *Allegretto* schließt sich an, gefolgt von einem *Epilog*. Hier erklingen Reminiszenzen an den Eingangssatz, die zu einer Kadenz führen, in der der Solist nur Flageolets und Pizzicatos spielt. Das Konzert endet mit einer virtuosos Coda im 5/8-Takt, die den zweiten Satz in Erinnerung ruft.

Das Konzert ist für ein kleines Orchester geschrieben – ich wollte ein Stück schreiben, das Orchester von der Größe einer Sinfonietta in ihre Programme aufnehmen können. Wie beim Violinkonzert Nr. 2 war es mir auch hier darum zu tun, den Solopart sorgsam auf das Instrument abzustimmen; alles, was ich für das Violoncello komponiert habe, habe ich selber (in sehr langsamem Tempo) auf ihm ausprobiert.

© *Kalevi Aho* 2022

Die in den USA geborene und in Finnland aufgewachsene **Elina Vähälä** gab im Alter von zwölf Jahren ihr Orchesterdebüt mit dem Lahti Symphony Orchestra und wurde später von Osmo Vänskä zum „Young Master Soloist“ des Orchesters er-

nannt. Seither hat sie international Karriere gemacht und wird von Publikum und Musikern gleichermaßen gelobt.

Elina Vähälä tritt regelmäßig mit allen wichtigen finnischen Orchestern auf und ist Gast zahlreicher hochkarätiger Orchester in aller Welt; Tourneen führten sie durch China, Korea, Japan, Nordeuropa und den amerikanischen Kontinent. Als vielseitige Solistin mit einem breit gefächerten stilistischen Repertoire hat sie auch das Kammerkonzert von Aulis Sallinen und das Doppelkonzert von Curtis Curtis-Smith uraufgeführt.

Elina Vähälä arbeitet mit vielen führenden Dirigenten wie Leonard Slatkin, Carlos Kalmar, Jukka-Pekka Saraste, Okko Kamu, Jakub Hrůša, Thierry Fischer, Sakari Oramo, Leif Segerstam, Josep Caballé-Domenech, Alexander Liebreich und Michał Nesterowicz zusammen.

www.elinavahala.com

Der finnisch-niederländische Cellist **Jonathan Roozeman** arbeitet mit Dirigenten wie Christoph Eschenbach, Esa-Pekka Salonen, Osmo Vänskä, Dima Slobodeniouk, Jukka-Pekka Saraste und Santtu-Matias Rouvali zusammen. Er ist in Sälen wie dem New Yorker Lincoln Center und der Carnegie Hall, dem Konzerthaus Berlin, der Suntory Hall Tokio und dem Amsterdamer Concertgebouw aufgetreten und hat mit Orchestern wie dem Helsinki Philharmonic Orchestra, dem Tampere Philharmonic Orchestra, dem BBC Symphony Orchestra, dem Seoul Philharmonic Orchestra und dem Gulbenkian Orchestra konzertiert. Außerdem tritt er regelmäßig beim Ark Classics Festival in Japan auf.

Der jüngste Preisträger des Internationalen Tschaiowsky-Wettbewerbs 2015 war zuvor Schüler von Martti Rousi an der Sibelius-Akademie in Helsinki und schloss im Juli 2020 sein Studium an der Kronberg Academy bei Frans Helmerson ab. Er spielt ein Violoncello von David Tecchler (um 1707; eine Leihgabe der Fin-

nischen Kulturstiftung) und sein Bogen wurde von Jean Pierre Marie Persoit in Paris (um 1850) gefertigt.

<https://jonathanroozeman.net>

Die **Kymi Sinfonietta** wurde im Jahr 1999 gegründet. Träger des Orchesters sind die Städte Kotka und Kouvola. Sein vielseitiges, vielbeachtetes Repertoire und seine hochkarätigen künstlerischen Projekte mit finnischen und internationalen Künstlern haben dem Orchester weithin Ansehen verschafft. Der erste Künstlerischer Leiter der Kymi Sinfonietta war Juha Nikkola; in den Jahren 2004 bis 2006 war Dima Slobodeniouk Erster Gastdirigent. Von Anfang 2007 bis zum Sommer 2014 hatte der japanische Dirigent Yasuo Shinozaki die Künstlerische Leitung inne. Seit 2018 ist der estnische Dirigent Olari Elts Künstlerischer Berater der Kymi Sinfonietta.

Die Konzerte der Kymi Sinfonietta finden regelmäßig in Kotka statt, zumeist werden sie auch in Kouvola aufgeführt. Das Orchester tritt auch in anderen Städten Finnlands und des Auslands auf. Das Repertoire ist breit gefächert und reicht von Kammermusik bis zu Symphonien, vom Barock bis zur zeitgenössischen Musik. Auch als Orchester des Internationalen Uuno Klami Kompositionswettbewerbs hat die Kymi Sinfonietta internationale Aufmerksamkeit erlangt.

<https://kymisinfonietta.fi>

Der in Tallinn geborene **Olari Elts** ist seit der Saison 2020/21 Musikdirektor und Chefdirigent des Estnischen Nationalen Symphonieorchesters, dessen Erster Gastdirigent er von 2007 bis 2020 war. Seit 2018 ist er zudem Künstlerischer Berater der Kymi Sinfonietta in Finnland. Zuvor war er Erster Gastdirigent des Helsinki Philharmonic Orchestra und des Scottish Chamber Orchestra, Künstlerischer Berater des Orchestre de Bretagne und Chefdirigent des Lettischen Nationalen Symphonie-

orchesters. Als Gastdirigent hat er führende Orchester in der ganzen Welt geleitet, darunter das Orchestre National de France, das Gewandhausorchester Leipzig und das Seoul Philharmonic Orchestra. Als Experte für die Interpretation zeitgenössischer Musik gründete Elts das auf dieses Genre spezialisierte NYXD Ensemble. Zu den Solisten, mit denen er zusammenarbeitet, gehören Gautier und Renaud Capuçon, Daniel Lozakovich, Isabelle Faust, Martin Helmchen, Stephen Hough, Karita Mattila, Baiba Skride und Antoine Tamestit. Einen besonderen Namen hat er sich durch sein Engagement für zeitgenössische baltische Komponisten gemacht. Er hat zahlreiche Aufnahmen vorgelegt, darunter Violinkonzerte von Borgström und Schostakowitsch mit Eldbjørg Hemsing und den Wiener Symphonikern bei BIS.

<http://www.olarielts.com>

Also available:

Kalevi Aho

Double Concerto for Cor Anglais and Harp
Triple Concerto for Violin, Cello and Piano

Dimitri Mestdag *cor anglais*

Anneleen Lenaerts *harp*

Storioni Trio

Antwerp Symphony Orchestra

Olari Elts *conductor*

BIS-2426

10/10/10 – „[Tripelkonzert:] Eines der besten konzertanten Werke unserer Zeit.“ *klassik-heute.de*

‘Lovers of Sibelius and Rautavaara should find Aho’s music equally thrilling – he is surely one of the finest living composers today.’ *theclassicalreview.com*

This and other recordings from BIS are also available as high-quality downloads from eClassical.com

Kalevi Aho

L'un des plus importants compositeurs contemporains de Finlande, Kalevi Aho est né à Forssa dans le sud du pays, le 9 mars 1949. Il a commencé ses études de violon dans sa ville natale à l'âge de dix ans et ses premières compositions datent aussi de cette époque. Il entre à l'automne 1968 à l'Académie Sibelius à Helsinki dans la classe de violon ainsi que dans celle de composition d'Einojuhani Rautavaara.

Après avoir obtenu son diplôme en composition (1971), Kalevi Aho poursuit ses études à Berlin (1971–72) en tant qu'élève de Boris Blacher à la Staatliche Hochschule für Musik und darstellende Kunst. Il donne des cours de musicologie à l'université d'Helsinki de 1974 à 1988 et, de 1988 à 1993, enseigne la composition à l'Académie Sibelius. Il travaille en tant que compositeur indépendant à Helsinki depuis l'automne 1993.

Le travail de Aho se compose principalement d'œuvres de grande dimension pour orchestre, de musique de chambre et de compositions vocales. À ce jour (été 2022), son catalogue comptait cinq opéras (1978–2013), dix-sept symphonies (1969–2017), trente-huit concertos (1981–2022), trois symphonies de chambre pour orchestre à cordes, ainsi que des compositions orchestrales et vocales en plus d'un grand nombre d'œuvres pour ensembles de chambre et pour instruments solos. Il a également réalisé plusieurs arrangements et orchestrations d'œuvres d'autres compositeurs. Le projet le plus important dans cette veine a été l'achèvement du ballet *Pyörteitä* [*Tourbillons*] d'Uuno Klami. En 1992, l'Orchestre symphonique de Lahti a nommé Kalevi Aho compositeur en résidence puis, en 2011, compositeur lauréat.

En Finlande, Aho a également acquis une réputation de commentateur assidu des politiques culturelles et sociales de son pays. Avec ses essais, ses présentations, ses chroniques et de nombreux autres écrits en plus des responsabilités importantes qu'il assume, il occupe une place bien en vue dans la vie culturelle finlandaise.

Concerto pour violon n° 2 (2015)

L'idée de composer un deuxième concerto pour violon m'est venue pour la première fois en juin 2010 lorsqu'une jeune star allemande du violon, lauréate de prix internationaux, m'a contacté pour me demander si je voulais composer un concerto à son intention. Cependant, à l'été 2012, alors que je me préparais à la composition de la pièce, il a brusquement abandonné l'idée de créer ce nouveau concerto qui lui aurait été dédié.

Le projet est ensuite resté en suspens jusqu'à ce qu'Elina Vähälä me contacte à la fin de l'automne 2012. Un ami allemand lui avait parlé de l'échec de mon projet de concerto pour violon et elle m'a suggéré, plutôt que d'enterrer le projet, de composer un second concerto pour elle. Je prévoyais depuis longtemps d'également composer quelque chose pour la Kymi Sinfonietta qui m'a ensuite passé commande de la pièce.

La composition d'un concerto pour violon ou pour violoncelle représente un défi particulièrement ardu pour plusieurs raisons. Tout d'abord, il existe tellement de concertos importants pour ces instruments qu'il est difficile d'en composer un nouveau qui peut rivaliser avec tous les chefs-d'œuvre existants. Ensuite, si l'on veut écrire de manière totalement idiomatique pour le violon ou le violoncelle, on court le risque de tomber dans les clichés, de retomber sur des traits qui tombent facilement sous les doigts mais qui ont déjà été pleinement exploités dans le répertoire existant.

Dans mon Premier Concerto pour violon (1981), j'ai résolu le problème en demandant au soliste d'étirer sa main gauche pour jouer des extensions. Le second concerto contient également de nombreuses extensions et davantage de doubles-cordes que la normale. La partie soliste sonne ainsi plus « pleine » que d'habitude tout au long de l'œuvre. Pendant que je travaillais sur mon second concerto pour violon, et aussi après l'avoir terminé, j'ai joué la partie soliste un tel nombre de

fois que j'ai pu ajouter tous les doigtés et les coups d'archet aux les passages les plus compliqués. L'œuvre est donc à la fois tout à fait violonistique mais, en même temps, exceptionnellement exigeante pour le soliste.

Le premier concerto comportait de nombreux grands interludes orchestraux. On en retrouve également dans le second, mais en moins grand nombre. D'une durée d'environ 32 minutes, le deuxième concerto est donc davantage une œuvre virtuose à grande échelle que le soliste domine. J'ai également cherché à laisser au soliste suffisamment de possibilités dans sa partie pour parvenir à sa propre conception interprétative.

Le puissant premier mouvement (*Allegro*) commence par une introduction orchestrale assez courte, suivie de la première apparition du soliste. Au milieu du mouvement, on retrouve une cadence et, à la fin, une strette rapide.

Dans le deuxième mouvement (*Adagio*), le soliste domine davantage que dans le premier mouvement. L'*Adagio* commence par le même motif qu'il avait exposé au début du premier mouvement, mais celui-ci est maintenant plus lyrique et plus chantant. Après un point culminant dramatique, la musique s'éteint pour laisser place aux harmoniques et, à la fin, aux « demi-sons » entre hauteurs déterminées et bruit.

Le troisième mouvement (*Vivace, leggiero*) présente un caractère dansant, plus léger que celui des deux premiers mouvements. À la fin, le tempo augmente jusqu'à un *Prestissimo* sauvage et virtuose.

Le concerto a été composé à la fin de l'été et au début de l'automne 2015. Elina Vähälä en a assuré la création le 30 novembre 2016, à Kotka, dans le sud de la Finlande, avec la Kymi Sinfonietta sous la direction d'Eugène Tzigane.

Concerto pour violoncelle n° 2 (2013)

Au cours de l'été 2012, mon Concerto pour deux violoncelles (2003) a été joué au Festival de musique de Naantali avec, en tant que solistes, Arto Noras et Frans Helmerson. Noras s'est montré très enthousiaste au sujet des parties solistes de l'œuvre qu'il trouve exceptionnellement bien adaptées au violoncelle. Il m'a immédiatement demandé si je voulais composer un « concerto pour un seul violoncelle » toujours pour le Festival de musique de Naantali, en 2014. J'étais alors en plein travail sur mon opéra *Frida y Diego*, mais j'ai finalement terminé cette œuvre plus tôt que prévu si bien qu'à l'été 2013, j'ai eu le temps de composer mon deuxième concerto pour violoncelle, une commande conjointe du Festival de musique de Naantali et de l'Orchestre symphonique de Lahti. L'œuvre a été créée à Naantali le 5 juin 2014 par Arto Noras avec l'Orchestre symphonique de Lahti sous la direction d'Osmo Vänskä.

D'une durée d'un peu moins de 31 minutes, l'œuvre comporte cinq mouvements qui sont joués sans interruption. Elle commence par une *Berceuse* mélodieuse, suivie d'un *Presto* virtuose à 5/8. Le troisième mouvement, *Adagio* constitue le cœur du concerto. Le soliste joue un rôle de premier plan tout au long de ce mouvement qui ressemble à une cadence. Vient ensuite un *Allegretto* assez court, suivi d'un *Épilogue*. On y retrouve des réminiscences du premier mouvement avant d'arriver à une cadence dans laquelle le soliste ne joue que des harmoniques et des *pizzicatos*. Le concerto se termine par une coda virtuose à 5/8, qui rappelle le deuxième mouvement.

Le concerto est écrit pour un petit orchestre – je voulais écrire une pièce que des orchestres de la taille d'une sinfonietta pourraient inclure à leurs programmes. Comme dans le deuxième concerto pour violon, j'ai essayé ici de faire en sorte que l'écriture soliste soit bien adaptée à l'instrument, et j'ai moi-même essayé sur le violoncelle (à un tempo très lent) tout ce que j'avais écrit pour lui.

© **Kalevi Aho 2022**

Née aux États-Unis et élevée en Finlande, **Elina Vähälä** a fait ses débuts de soliste avec orchestre avec l'Orchestre symphonique de Lahti à l'âge de douze ans et a ensuite été choisie par Osmo Vänskä en tant que « Jeune maître soliste » de l'orchestre. Depuis lors, sa carrière n'a cessé de progresser sur la scène internationale, remportant les éloges tant du public que des musiciens.

Elina Vähälä se produit régulièrement avec les grands orchestres de Finlande et est régulièrement invitée par de nombreux orchestres de renom du monde entier. Elle a effectué des tournées en Chine, en Corée, au Japon, dans le Nord de l'Europe et sur le continent américain. Soliste polyvalente au large répertoire, Vähälä a également assuré les créations mondiales du Concerto de chambre d'Aulis Sallinen et du Double Concerto de Curtis Curtis-Smith.

Vähälä travaille avec de nombreux chefs d'orchestre de renom tels que Leonard Slatkin, Carlos Kalmar, Jukka-Pekka Saraste, Okko Kamu, Jakub Hrůša, Thierry Fischer, Sakari Oramo, Leif Segerstam, Josep Caballé-Domenech, Alexander Liebreich et Michał Nesterowicz.

www.elinavahala.com

Le violoncelliste finno-néerlandais **Jonathan Roozeman** collabore avec des chefs d'orchestre aussi importants que Christoph Eschenbach, Esa-Pekka Salonen, Osmo Vänskä, Dima Slobodeniouk, Jukka-Pekka Saraste et Santtu-Matias Rouvali. Il s'est produit dans des salles telles que le Lincoln Center et le Carnegie Hall de New York, le Konzerthaus de Berlin, le Suntory Hall de Tokyo et le Concertgebouw d'Amsterdam, et avec des orchestres tels que l'Orchestre philharmonique d'Helsinki, l'Orchestre philharmonique de Tampere, l'Orchestre symphonique de la BBC, l'Orchestre philharmonique de Séoul et l'Orchestre Gulbenkian. Il se produit également régulièrement au festival Ark Classics au Japon.

Plus jeune lauréat du Concours international Tchaïkovski en 2015, Roozeman a

été l'élève de Martti Rousi à l'Académie Sibelius, à Helsinki, et a obtenu son diplôme en juillet 2020 à l'Académie Kronberg sous la direction de Frans Helmerson. Il joue sur un violoncelle David Tecchler (vers 1707), un prêt de la Fondation culturelle finlandaise et son archet a été fabriqué par Jean Pierre Marie Persoit à Paris (vers 1850).

<https://jonathanroozeman.net>

La **Kymi Sinfonietta** a été fondée en 1999. L'orchestre appartient aux villes de Kotka et de Kouvola. La polyvalence de son répertoire et son activité artistique de haut niveau en compagnie de musiciens finlandais et internationaux ont valu à l'orchestre une solide réputation. Le premier directeur artistique de la Kymi Sinfonietta a été Juha Nikkola. Entre 2004 et 2006, le chef invité principal était Dima Slobodeniouk. De début 2007 à l'été 2014, son directeur artistique a été le chef d'orchestre japonais Yasuo Shinozaki. Depuis 2018, le chef d'orchestre estonien Olari Elts est le conseiller artistique de la Kymi Sinfonietta.

Les concerts de la Kymi Sinfonietta ont habituellement lieu à Kotka et la plupart de ceux-ci, à Kouvola également. L'ensemble visite également d'autres villes de Finlande et d'ailleurs. Son répertoire est vaste, s'étendant de la musique de chambre aux symphonies, de la musique baroque à la musique moderne. La Kymi Sinfonietta a également retenu l'attention au niveau international en tant qu'orchestre résident du concours international de composition Uno Klami.

<https://kymisinfonietta.fi>

Né à Tallinn, **Olari Elts** a commencé son mandat de directeur musical et chef d'orchestre principal de l'Orchestre symphonique national d'Estonie lors de la saison 2020/21, après en avoir été le principal chef invité de 2007 à 2020. Depuis 2018, il est également le conseiller artistique de la Kymi Sinfonietta en Finlande.

Il a auparavant été chef invité principal de l'Orchestre philharmonique d'Helsinki et du Scottish Chamber Orchestra, conseiller artistique de l'Orchestre de Bretagne et chef principal de l'Orchestre symphonique national de Lettonie. En tant que chef invité, il a dirigé des orchestres de premier plan à travers le monde, notamment l'Orchestre national de France, l'Orchestre du Gewandhaus de Leipzig et l'Orchestre philharmonique de Séoul. Interprète expert du répertoire contemporain, Elts a fondé l'Ensemble NYXD, spécialisé dans ce genre. Parmi les solistes avec lesquels il collabore figurent Gautier et Renaud Capuçon, Daniel Lozakovich, Isabelle Faust, Martin Helmchen, Stephen Hough, Karita Mattila, Baiba Skride et Antoine Tamestit. Olari Elts s'est fait connaître comme champion des compositeurs baltes contemporains. Sa discographie importante inclut entre autres des concertos pour violon de Borgström et de Chostakovitch avec Eldbjørg Hemsing et l'Orchestre Symphonique de Vienne parus chez BIS.

<http://www.olarielts.com>

We care. The sleeve used for this disc is made of FSC/PEFC-certified material with soy ink, eco-friendly glue and water-based varnish. It is easy to recycle, and no plastic is used.

The music on BIS's Hybrid SACDs can be played back in Stereo (CD and SACD) as well as in 5.0 Surround sound (SACD).

Our surround sound recordings aim to reproduce the natural sound in a concert venue as faithfully as possible, using the newest technology. In order to do so, all channels are recorded using the full frequency range, with no separate bass channel added.

If your sub-woofer is switched on, however, most systems will also automatically feed the bass signal coming from the other channels into it. In the case of systems with limited bass reproduction, this may be of benefit to your listening experience.

Recording Data

Recording: 24th–26th April 2019 (Violin Concerto); 2nd–4th December 2021 (Cello Concerto)
at the Kuusankoski Hall, Kuopio, Finland
Producers: Hans Kipfer (Take5 Music Production) (Violin Concerto); Elisabeth Kemper (Cello Concerto)
Sound engineers: Dirk Lüdemann (Violin Concerto); Christian Starke (Cello Concerto)

Equipment: BIS's recording teams use microphones from Neumann, DPA and Schoeps (Cello Concerto: also AKG), audio electronics from RME, Lake People and DirectOut, MADI optical cabling technology, monitoring equipment from B&W, STAX and Sennheiser, and Sequoia and Pyramix digital audio workstations.

Original format: 24-bit /96 kHz

Post-production: Editing and mixing: Hans Kipfer (Violin Concerto); Elisabeth Kemper (Cello Concerto)

Executive producer: Robert Suff

Booklet and Graphic Design

Cover text: © Kalevi Aho 2022
Translations: Teemu Kirjonen (Finnish); Horst A. Scholz (German); Jean-Pascal Vachon (French)
Front cover: *Rythme n° 1, Decoration for the Salon des Tuileries* by Robert Delaunay (1938), Musée d'Art Moderne de la ville de Paris (Wikimedia Commons)
Photos: © Romain Etienne / Fennica Gehrman (Kalevi Aho); © Elina Simonen (Elina Vähälä); © Tuomas Tenkanen (Jonathan Roozeman); © Krööt Tarkmeel (Olari Elts); © Jukka Koskinen (Kymi Sinfonietta)

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett (Compact Design)

BIS Records is not responsible for the content or reliability of any external websites whose addresses are published in this booklet.

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: +46 8 544 102 30 info@bis.se www.bis.se

BIS-2466 © & © 2022, BIS Records AB, Sweden.

OLARI ELTS

BIS-2466